

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Łódź, dnia kwietnia 2010 r.

Pani
Jolanta CHEŁMIŃSKA
Wojewoda Łódzki

LLO-4100-05-06/2010
P/09/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi (zwany dalej „ŁUW” lub „Urzędem”) w zakresie powiązań budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w 2009 r. w części 85/10 – województwo łódzkie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 kwietnia 2010 r. – Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania służb Wojewody Łódzkiego związane z przekazywaniem dotacji celowych na finansowanie i dofinansowanie zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego („j.s.t.”) z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych im ustawami, a także powierzonych na mocy porozumień. Powyższą ocenę uzasadnia prawidłowe rozdysponowanie, przekazanie i rozliczenie dotacji, a także właściwy nadzór nad ich wykorzystaniem.

1. Przy rozdysponowaniu dotacji celowych na finansowanie i dofinansowanie zadań realizowanych przez j.s.t., stosowane były zasady wynikające z art. 49 ustawy

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.),

o dochodach j.s.t.², a informacje o kwotach dotacji celowych dla j.s.t. na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz kwotach dochodów związanych z realizacją tych zadań, zostały przekazane w obowiązującym terminie i wymaganej szczegółowości. Zaplanowane na 2009 r. kwoty dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleczanych j.s.t. ustawami, podzielone zostały do wysokości wynikającej z ustawy budżetowej na 2009 r.³

2. Zmiany kwot dotacji dla j.s.t., następowały w terminach określonych w art. 147 ustawy o finansach publicznych⁴ (zwanej dalej „*ufp*”). Wyjątek stanowiło sześć decyzji (oraz dwie korekty) wydanych w okresie od 11 do 30 grudnia 2009 r. z przyczyn niezależnych od Wojewody Łódzkiego, w związku z uruchomieniem przez Ministra Finansów w okresie od 11 do 29 grudnia 2009 r. środków z rezerwy celowej na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa.

Skutkiem uruchomienia dopiero w grudniu 2009 r. tych środków (dotyczących m.in.: składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku lub stypendium) - była zapłata przez powiatowe urzędy pracy odsetek w kwocie 2.526,84 zł z tytułu nieterminowego uregulowania składek za listopad 2009 r.

3. W ocenie NIK, nadzór sprawowany przez Wojewodę nad prawidłowością wydatkowania i rozliczania badanych dotacji był rzetelny. Zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 153 ust. 2 *ufp*, służby Wojewody przeprowadziły 19 problemowych kontroli finansowych dotyczących prawidłowości wydatkowania i rozliczania dotacji celowych. Przeprowadzono też 8 kontroli (6 problemowych i 2 doraźne) w jednostkach realizujących zadania na podstawie zawartych porozumień.

W wykonaniu art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁵, skontrolowano również wykonanie przez Samorząd Województwa Łódzkiego zadań z zakresu dopłat do ulgowych i bezpłatnych przejazdów autobusowych. Ponadto, w ramach sprawowanego nadzoru, wydziały merytoryczne ŁUW dokonywały weryfikacji i monitoringu zgłaszanych przez j.s.t. zapotrzebowań na środki finansowe na zadania z zakresu administracji rządowej.

² Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539, ze zm.),

³ Ustawa budżetowa na rok 2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.), znowelizowana ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. (Dz. U. Nr 128, poz. 1057),

⁴ Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 249, poz. 2104 ze zm.),

⁵ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r., Nr 31, poz. 206),

4. Z zaplanowanych na 2009 r. w budżecie Wojewody Łódzkiego dotacji celowych, jednostkom samorządu terytorialnego przekazane zostały środki w kwocie 1.322.318 tys. zł, stanowiącej 99,7% kwoty planowanej (1.326.945 tys. zł). Z kwoty tej w 2009 r. (z uwzględnieniem okresu przejściowego) j.s.t. wykorzystwały 1.313.525 tys. zł, co stanowiło 98,9% planu po zmianach, 99,3% kwoty przekazanej i 95,5% wykonania w 2008 r. Gminy wykorzystwały dotacje w kwocie 866.874 tys. zł (99,3% kwoty przekazanej), powiaty – 399.930 tys. zł (99,9%), a Samorząd Województwa – 46.721 tys. zł (95,3%).

Niepełne wykonanie dotacji w 2009 r. spowodowane było w szczególności:

- nieprzekazaniem kwoty 4.627 tys. zł (w tym 3.592 tys. zł dla Samorządu Województwa) z uwagi na brak zapotrzebowań od j.s.t., m.in. ze względu na późny termin podpisania porozumień pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Samorządem Województwa w ramach Pomocy Technicznej objętej Poakcesyjnym Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (PPWOW) na lata 2007-2013 oraz powstałe oszczędności poprzetargowe;
- zwrotami niewykorzystanych środków w kwocie 8.792 tys. zł (z tego 3.959 tys. zł do 31.12.2009 r. oraz 4.833 tys. zł w okresie do 15.02.2010 r.), dokonаныmi głównie przez gminy (6.079 tys. zł) i Samorząd Województwa (2.306 tys. zł). W przypadku gmin, do podstawowych przyczyn niepełnego wykorzystania środków należały: mniejsza ilość wniosków o przyznanie stypendium szkolnego oraz o wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, a także utrata przez świadczeniobiorców uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego. Natomiast w przypadku Samorządu Województwa, zwroty dotacji dokonane były głównie z uwagi na przekazanie środków na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych w ramach programu PPWOW w wielkości prognozowanej oraz przeszacowanie przez przewoźników dotacji, należnej im z tytułu stosowania ulg w komunikacji autobusowej.

W strukturze udzielonych dotacji dla j.s.t., dominowały dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej (921.334 tys. zł, tj. 70,1%). Dotacje na zadania własne stanowiły 29,3% (385.132 tys. zł), zaś dotacje na zadania realizowane na mocy porozumień - 0,5% (7.035 tys. zł, w tym kwota 6.263 tys. zł w ramach PPWOW, pochodząca ze środków Banku Światowego oraz 894 tys. zł z budżetu państwa). Dotacje rozwojowe oraz środki przeznaczone na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej wyniosły 24 tys. zł.

5. Z przekazanych przez Wojewodę Łódzkiego dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań realizowanych na mocy porozumień (894 tys. zł), j.s.t. wykorzystano 773 tys. zł (86,5% kwoty przekazanej i 99,9% planu po zmianach). Zwrócona kwota 121 tys. zł dotyczyła głównie realizacji zadań związanych z kwalifikacją wojskową (rozdz. 75045, § 2120). Analiza 4 wybranych porozumień (na kwotę 327.335 zł) wykazała, iż kwoty dotacji przekazywane były w terminach wynikających z treści porozumień, zgodnie z warunkami określonymi w art. 45 i 48 ustawy o dochodach j.s.t.
6. Przekazana w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich kwota dotacji (6.263 tys. zł) wykorzystana została w całości przez 37 gmin uczestniczących w programie. Środki finansowe dla poszczególnych gmin ŁUW przekazywał w terminach wynikających z rozdz. 3.2 „Przepływ środków” podręcznika RPIS⁶ i w wysokościach określonych w składanych przez gminy zapotrzebowaniach. Raporty finansowe (miesięczne historie operacji bankowych) przekazywane były terminowo do Ministerstwa Finansów.

Przedstawiając powyższe Najwyższa Izba Kontroli uprzejmie informuje, że zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

⁶ Podręcznik Operacyjny Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich Podręcznik Realizacji Programu Integracji Społecznej do wykorzystania przez gminy, Regionalne Ośrodki Pomocy Społecznej Urzędy Wojewódzkie Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich Bank Światowy Umowa nr 7358 POL, Warszawa 25 sierpnia 2008 r.